

VURDERINGSRAPPORT

Mælan skole i Rissa kommune

Dato: 03.12.15

Vurderingsområde:

«Hvordan kan Mælan skole, gjennom økt fokus på elevmedvirkning, øke motivasjonen, kreativiteten og læringsutbyttet hos elevene?»

Innholdsfortegnelse

INNHALDSFORTEGNELSE	2
1 INNLEDNING	3
2 OM SKOLEN	8
3 VURDERINGSOMRÅDE	9
4 KVALITETSMÅL FOR FRAMTIDSBILDE	10
5 DELTAKERE I VURDERINGSARBEIDET	14
6 TIDSBRUK	15
7 METODER	16
8 TEGN PÅ GOD PRAKSIS.....	17
9 PRAKSIS SOM KAN BLI BEDRE	20
10 IDEER TIL VIDERE ARBEID MED UTVIKLINGSOMRÅDENE	26
11 RAPPORTERING TIL SKOLEEIER.....	28
12 VEDLEGG	30

1 Innledning

Forord:

Vi har vært ved Mælan skole i snart ei uke og har blitt møtt med positivitet og godt humør. Elever, foreldre og lærere har vist oss et stort engasjement for skolen sin.

Mælan skole har valgt å rette søkelyset mot elevmedvirkning i opplæringen, noe vi mener er kjernen i hva som skaper læringslyst og læringsglede. For en skole er det viktig å være bevisst sine styrker. Alle vi har møtt som er involvert i Mælan skole uttrykker en stolhet over det skolen representerer. Det er for oss lett å forstå. Vi har opplevd en god stemning og har blitt møtt på en inkluderende måte fra første øyeblikk. Foreldrene ved skolen fortalte oss at de tydelig ser at det er gode relasjoner mellom alle de ansatte på skolen; fra vaktmester, til renholder, til assistenter, lærere og ledelse. Det at de voksne har fokus på gode relasjoner og utvikling, gir foreldregruppa en trygghet på at dette er noe som overføres inn i deres barns arbeidshverdag.

Vi leverer fra oss et dokument vi håper oppleves som et godt bilde på skolens ståsted innenfor tema elevmedvirkning i dag, og at det gir inspirasjon og retning for videre utviklingsarbeid.

I læreplanverkets generelle del fant vi noen ord som vi mener bør danne bakteppe for utviklingen innenfor temaet elevmedvirkning på skolen:

"Oppfostringa skal gi elevane lyst på livet, mot til å gå laus på det og ønske om å bruke og utvikle vidare det dei lærer. Barn startar på eit stort eventyr som med hell og omsorg kan vare eit livsløp. Skolen må lære dei ikkje å vere redde, men å møte det nye med forventning og verkelyst. Han må skape trong til å ta fatt og halde fram. Han må opparbeide vilje til å komme vidare, og utvikle energi til å motstå eiga vegring og overvinne eigen motstand."

(K-06, generell del, Det skapande mennesket)

Lykke til med arbeidet dere skal inn i!

Vennlig hilsen

Eirin Folde og Gøril Dønheim-Nilsen

Om regionen:

19 skoler i 7 kommuner på Fosen har gått sammen om ekstern vurdering i lokalt vurderingsarbeid.

Osen, Roan, Åfjord, Rissa, Leksvik, Bjugn og Ørland vil gjennomføre ekstern vurdering på tvers av kommunegrenser, gjennom en felles nedsatt vurderingsgruppe.

Hvorfor skolevurdering:

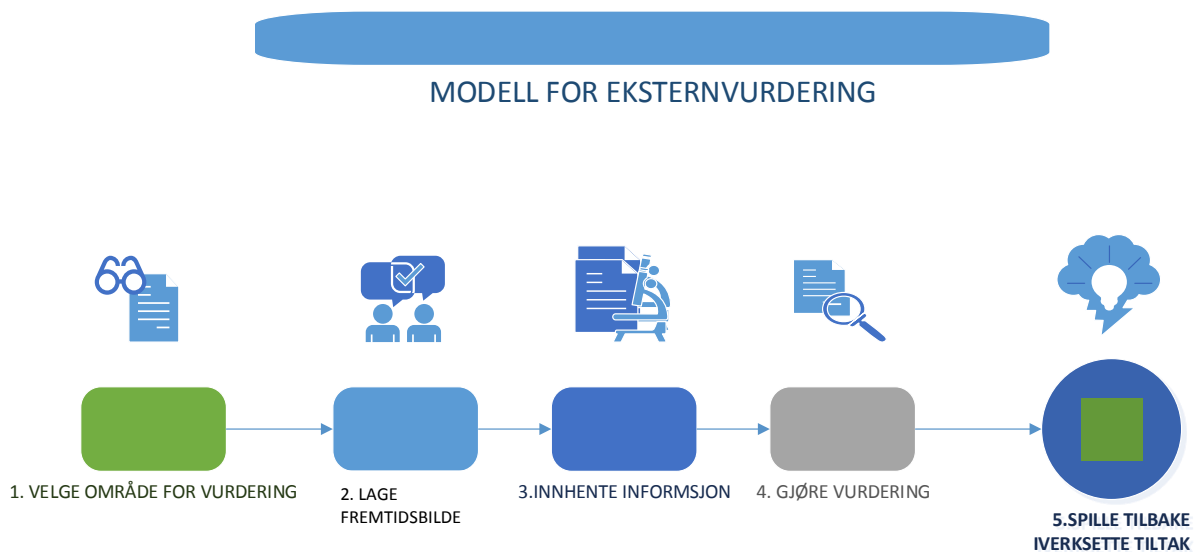
- I følge forskrift til opplæringsloven § 2 - 1 første ledd, skal skolen jevnlig vurdere i hvilken grad organiseringen, tilretteleggingen og gjennomføringen av opplæringen medvirker til å nå målene i generell del og fagdelene av læreplanen.
- Skolen skal over tid foreta vurderinger og undersøkelser relatert til alle mål i læreplanverket. Skolen skal analysere resultatene av undersøkelsene, trekke konklusjoner og iverksette tiltak som følge av dette.
- Den skolebaserte vurderingen skal være til hjelp i arbeidet med skoleutviklingen og bidra til at personalet får økt innsikt i sammenhengen mellom rammefaktorer, prosesser og resultat. En innsikt som igjen skal bidra til å øke elevenes utbytte av opplæringen.
- Det bør legges til rette for at de parter som deltar i analyse- og konklusjonsarbeidet har nødvendig kompetanse. Konklusjonene av den skolebaserte vurderingen bør skriftliggjøres og kommuniseres til berørte parter.
- Skoleeier har ansvar for jevnlig å vurdere i hvilken grad organiseringen, tilretteleggingen og gjennomføringen av opplæringen bidrar til å nå de målene som er fastsatt i den generelle delen av læreplanen og i de enkelte læreplanene for fag.
- Skoleeier skal medvirke til å etablere administrative systemer og innhente statistiske og andre opplysninger som er nødvendig for å vurdere tilstanden og utviklingen innenfor opplæringen. (Jamfør Opplæringsloven § 13.10)

Hvorfor ekstern vurdering?

Formålet er at gruppa skal være til hjelp i arbeidet med pedagogisk kvalitetsutvikling i skolen. På kort tid og gjennom en enkel prosess får skolen ekstern hjelp til å se seg selv.

Tegn på god praksis

Utdanningsdirektoratet bygger vurderingsmodellen på en tilpasset versjon av Hardanger/Voss-regionen sin skolevurderingsmetodikk. De eksterne vurdererne har brukt denne metodikken i sitt arbeid i flere år. Modellen består av fem trinn:

Rapportens tittel spiller på det fremtidsbildet som er utviklet for skolens utfordringer (pkt. 3). I stedet for målformuleringer, settes det opp konkrete tegn på hva som kjennetegner en god praksis, noe som synliggjør involvering og løsningsorientering i stedet for problemfokusering. Tegnene fungerer som kjernen i vurderingsprosessen. Et bredt spekter av aktører vil få uttale seg om skolens nåværende praksis i forhold til tegnene på god praksis.

Hvem er vurderingsgruppa?

9 personer i Fosenregionen er engasjerte i vurderingsgruppa. De har bred pedagogisk bakgrunn, og skal vurdere de 19 skolene som deltar. Hver skole skal i løpet av tre år bli vurdert.

To vurderere gjennomfører vurdering på hver skole, og ingen skal vurdere skole i egen kommune.

Hva gjør vurderingsgruppa?

Skolen, i samarbeid med skoleeier, velger et fokusområde for vurdering. Vurderingsparet forbereder selve vurderingen gjennom kommunikasjon med skolen. De utarbeider kvalitetsmål, velger metode og verktøy tilpasset den enkelte skoles vurderingsområde. De gjennomfører et vurderingsarbeid, og skriver en rapport som legges frem for skolen i slutten av vurderingsuken.

Vurderingsgruppa sin oppgave er å speile praksis opp mot kvalitetsmål og er ikke en rådgivning, men skal være til hjelp og støtte for internt utviklingsarbeid.

Rapporten

Vurderingsgruppa skriver en rapport om resultatet av vurderingen. Rapporten trekker fram skolen sine sterke sider og peker på eventuelle utfordringer. Rapporten gir også informasjon om rammene for vurderingen – tidsbruk, metodevalg, verktøy m.m.

Vurderingen tar ikke mål av seg til å gi et fullstendig bilde av skolen, men er et bidrag til hva en bør arbeide videre med innen det området som er vurdert.

Det er ønskelig at de redskaper og metoder som er blitt brukt, kan overføres til det interne utviklingsarbeidet skolen årlig arbeider med.

2 Om skolen

Skolens motto er: «Sammen bli vi ber» og kommunens visjon er: «Elevene skal være like motiverte når de går ut av skolen som når de starter».

Fakta:

Mælan skole ligger i Sørfjorden i Rissa kommune og er en av fire offentlige skoler i kommunen.

Vi har 88 elever fra 1.-10.trinn, fordelt på følgende måte:

- 1. og 2.trinn- 15
- 3. og 4.trinn- 14
- 5. og 6.trinn- 13
- 7.trinn- 14
- 8.trinn- 12
- 9. og 10.trinn- 20

Skolen har 13 lærere og 2 assistenter, inspektør i ca 50%, kontorarbeider i 50% og rektor i 100%. Skolen har også bibliotek med bibliotekar i ca 60% stilling.

Mælan skole har jobbet systematisk med Olweusprogrammet i ca 10 år og har nylig fått ny sertifisering. Skolen jobber for tiden med SKU og VFL som satsningsområder.

3 Vurderingsområde

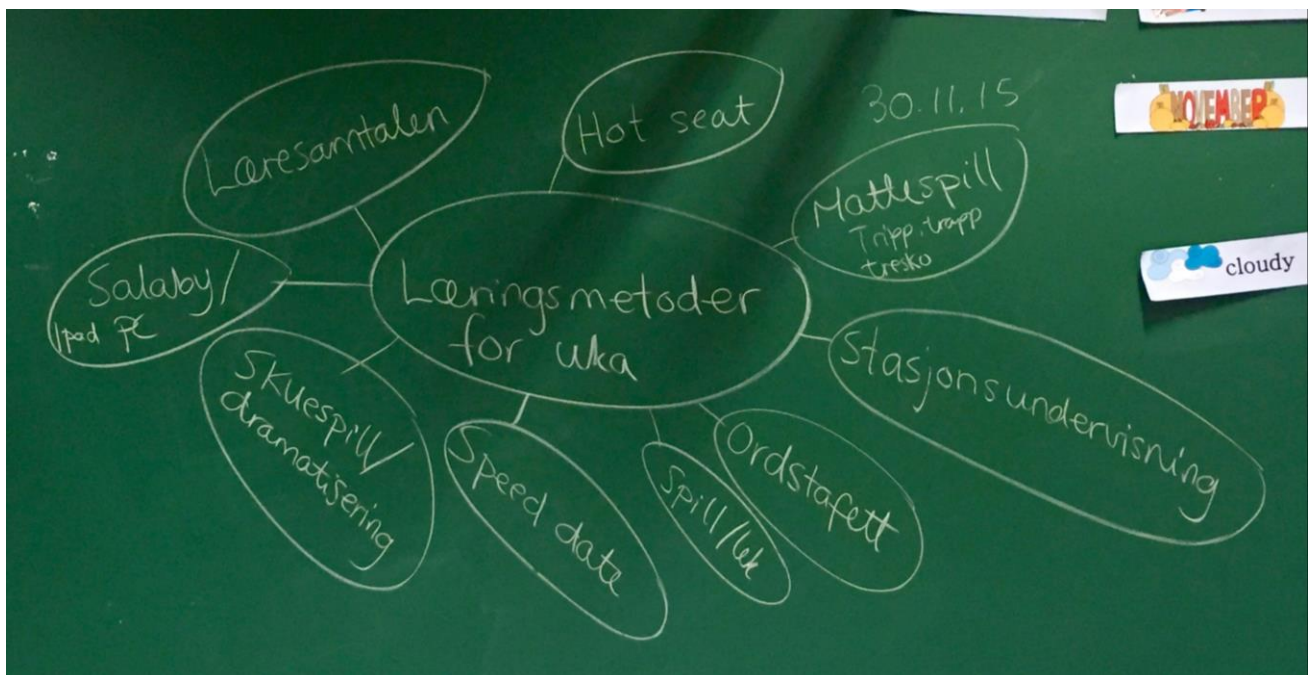
Mælan skole har bedt om vurdering på følgende område:

Elevmedvirkning, motivasjon, kreativitet, læringsutbytte.

«Hvordan kan Mælan skole, gjennom økt fokus på elevmedvirkning, øke motivasjonen, kreativiteten og læringsutbyttet hos elevene?»

Bakgrunn/prosessen for valg av område/hvem har valgt området:

Vi startet prosessen med gjennomføre en ny ståstedsanalyse. Så jobbet vi sammen om å analysere resultatene og finne frem til utviklingsområder gjennom IGP-modellen. Alle gruppene hadde landet på samme ønske om vurderingsområde. I etterkant av dette arbeidet snakket rektor med oppvekstsjefen og informerte og begrunnet valg av tema.

4 Kvalitetsmål for framtidsbilde

I evalueringsuken har vi vurdert skolens nåværende praksis opp mot et ideelt framtidsbilde.

Kvalitetsmål betyr kjennetegn på god kvalitet. Målene er hentet fra lov, regelverk, læreplanverk og skolen sine egne planer.

Når vurderingsparet gjennomfører en vurdering, blir målene sammenlignet med den informasjonen som er samlet inn, før og under vurderingsuken.

Kvalitetsmålene er utformet av vurderingsparet og godkjent av skolen.

Framtidsbilde:

Kvalitetsmål	Tegn på god praksis
<p>Elevene</p> <p>Opplæringen</p> <p>Fra Kunnskapsløftet: «Elevene skal få, men også selv kunne velge oppgaver, som både utfordrer og gir mulighet til utforskning, alene eller sammen med andre. Vurdering og veiledning skal bidra til å styrke deres motivasjon for videre læring.»</p> <p>«Elevmedvirkning innebærer deltakelse i beslutninger som gjelder egen og gruppens læring. I et inkluderende læringsmiljø er elevmedvirkning positivt for utviklingen av sosiale relasjoner og motivasjon for læring på alle trinn i opplæringen.»</p> <p>«Elevene skal kunne delta i planlegging, gjennomføring og vurdering av opplæringen innenfor rammen av lov og forskrift herunder læreplanverket.»</p> <p>Vedtatt plan for entreprenørskapsarbeid i skolen «Evnene til å se mulighetene i omgivelsene, og ha kompetansen til å gjøre noe med dem, skal også være en drivkraft i utvikling av kultur, næringsliv og samfunn.»</p>	<ul style="list-style-type: none">• Elevene er av og til med på å sette sine egne læringsmål• Elevene er med på å bestemme hvilke undervisningsmetoder som brukes• Elevene blir veiledet i hvordan elevmedvirkning kan være en metode som kan brukes i forbindelse med å nå egne læringsmål• Elevene samarbeider om oppgaver som gir de mulighet til å bestemme selv hvordan de løser oppgavene• Læringsstrategier er framgangsmåter elevene bruker for å organisere egen læring/bestemme hvordan de lærer best• Undervisningen i klasserommet fremmer kreative løsninger/praktisk tilnærming til faget gjennom at eleven av og til selv får bestemme hvordan han/hun vil løse oppgavene• Elevene får mulighet til å vurdere sin egen og medelevers læringsprosess/progresjon• Skolen har klare mål for entreprenørskapsarbeid• Entreprenørskapsarbeidet fremmer elevmedvirkning, stimulerer elevenes kreative evner, gir elevene en praktisk tilnærming til opplæringa og inspirerer elevene til å se muligheter og gjøre noe med dem.
<p>Elevene</p> <p>Demokrati</p> <p>§1-1 Opplæringsloven «Elevene og lærlingene skal lære å tenke kritisk og handle etisk og miljøbevisst. De skal ha medansvar og rett til medvirkning,»</p>	<ul style="list-style-type: none">• Skolen har et aktivt elevråd• Alle elevene på skolen har mulighet til å påvirke. (Retten til medvirkning gjelder alle elever på skolen, ikke bare elevene som sitter i elevrådet eller andre utvalg.)

<p>§1-4a Opplæringsloven «Alle elever skal ha mulighet og tid til å arbeide med saker knyttet til elevdemokrati og medvirkning i opplæringa. Arbeidet må være godkjent av skolen.»</p> <p>Fra læringsplakaten «...legge til rette for elevmedvirkning og for at elevene og lærlingene/lærekandidatene kan gjøre bevisste verdivalg og valg av utdanning og framtidig arbeid.»</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Elevene i den enkelte klasse har mulighet til å tale sin sak • Elevrådet blir valgt i et demokratisk valg • Elevrådet er engasjert, har tilstrekkelige ressurser og taler elevenes sak • Skolemiljøutvalget og samarbeidsutvalget er kjent blant elever, ansatte og foresatte • Elevene på ungdomstrinnet har timeplanfestet Utdanningsvalg • Opplæringen i faget Utdanningsvalg gir elevene mulighet til å reflektere over egne utdannings- og karrierevalg gjennom å øke bevisstheten om egne interesser, holdninger og verdier.
<p>Foreldrene</p> <p>Læringsplakaten:</p> <p>«Skolen skal legge til rette for samarbeid med hjemmet og sikre at foreldre får medansvar i skolen:»</p> <p>§ 20-1. Formålet med foreldresamarbeid Skolen skal sørge for samarbeid med hjemmet, jf. opplæringsloven § 1-1 og § 13-3d. Foreldresamarbeid skal ha eleven i fokus og bidra til elevens faglige og sosiale utvikling.»</p> <p>§ 20-3. Foreldresamarbeid i grunnskolen «Skolen skal holde kontakt med foreldrene gjennom opplæringsåret.» «Skolen skal i starten av hvert opplæringsår holde et foreldremøte der foreldrene informeres om skolen, innholdet i opplæringa, medvirkningen til foreldrene, rutiner og annet som er relevant for foreldrene. «Foreldrene har minst to ganger årlig rett til</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Skolemiljøutvalget og samarbeidsutvalget er kjent blant elever, ansatte og foresatte • Foreldrene vet at elevmedvirkning også er en viktig del av læringsarbeidet i klasserommet • Elevmedvirkning er tema på foreldremøtene • Foreldrene kjenner til sitt barns styrker innen temaet elevmedvirkning og følger opp elevenes utvikling på området.

<p>en planlagt og strukturert samtale med kontaktlæreren om hvordan eleven arbeider daglig, og elevens kompetanse i fagene. I tillegg skal kontaktlæreren snakke med foreldrene om elevens utvikling i lys av opplæringsloven § 1-1, generell del og prinsipp for opplæringen i læreplanverket. Samtalen skal klargjøre hvordan eleven, skolen og foreldrene skal samarbeide for å legge til rette for elevens læring og utvikling.»</p>	
<p>Lærerne</p> <p style="text-align: center;">Læringsplakaten:</p> <p>«Skolen skal stimulere lærelyst, evne til å holde ut og nysgjerrighet blant elevene.»</p> <p>«Elevene skal kunne delta i planlegging, gjennomføring og vurdering av opplæringa innenfor rammen av lov og forskrift, medregnet læreplanverket.»</p> <p style="text-align: center;">Formålsparagrafen:</p> <p>«Elevene og lærlingene skal utvikle kunnskap, kompetanse og holdninger for å kunne mestre livene sine og for å kunne delta i arbeid og fellesskap i samfunnet. De skal få utfolde skaperglede, engasjement og utforskertrang.</p> <p>Elevene og lærlingene skal lære å tenke kritisk og handle etisk og miljøbevisst. De skal ha medansvar og rett til medvirkning.»</p> <p>«Skolen og lærebedriften skal møte elevene og lærlingene med tillit, respekt og krav og gi de utfordringer som fremmer dannelse og lærelyst. Alle former for diskriminering skal motarbeides.»</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Lærerne gir elevene mulighet til å påvirke hvilke undervisningsmetoder som brukes • Det blir jevnlig gjennomført undervisningsevaluering der læreren og elevene sammen vurderer og forbedrer opplæringen i fag, samt reflekterer over hva som skaper god læring. • Læreren hører på elevenes innspill • Lærerne lærer elevene å bruke forskjellige læringsstrategier og legger til rette for at eleven selv (jevnlig) kan velge hvilken strategi de vil bruke • Lærerne bruker tilpasset opplæring som et ledd i økt elevmedvirkning • Lærerne fremmer kreativitet og motivasjon gjennom å gi elevene mulighet til å delta aktivt i undervisningssituasjonen i klasserommet • Læreren gir eleven mulighet til å være kreativ i faget utfra at eleven selv kan være med på å bestemme arbeidsmetode for å nå læringsmålene • Kontaktlærer legger til rette for klassemøter/læring om demokrati og valg i klassen
<p>Ledelsen</p> <p style="text-align: center;">Opplæringsloven</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ledelsen inkluderer tillitsvalgte elever i alle avgjørelser som angår dem (der de har medbestemmelsesrett)

«Skolen og lærebedriften skal være lærende organisasjoner og legge til rette for at lærerne kan lære av hverandre gjennom samarbeid om planlegging, gjennomføring og vurdering av opplæringen. Lærere og instruktører skal også kunne oppdatere og fornye sin faglige og pedagogiske kompetanse blant annet gjennom kompetanseutvikling, herunder deltakelse i utviklingsarbeid.»

§1-4a Opplæringsloven

«Alle elever skal ha mulighet og tid til å arbeide med saker knyttet til elevdemokrati og medvirkning i opplæringa. Arbeidet må være godkjent av skolen.»

Fra læringsplakaten

«...legge til rette for elevmedvirkning og for at elevene og lærlingene/lærekandidatene kan gjøre bevisste verdivalg og valg av utdanning og framtidig arbeid.»

- Rektor tar elevene på alvor og gir dem reell innflytelse
- Utvalgene jobber med saker som er relevante for elevene, og utvalgene har reell innflytelse i skolen. Elevene, de ansatte på skolen og elevenes foreldre/ foresatte skal ha kjennskap til disse.
- Skolen har en felles forståelse av hva som ligger i begrepet elevmedvirkning
- Skolen evaluerer jevnlig sin praksis på området elevmedvirkning
- Skolen har et system for å følge opp elevundersøkelsen iht til temaet elevmedvirkning

5 Deltakere i vurderingsarbeidet

Eirin Folde
Gøril Dønheim-Nilsen

Våre informanter har vært
Elever 5. – 10. trinn
Elevrådet
Foreldre 1. – 10. Trinn
Lærere 1. – 10. Trinn
Lederteam
Oppvekstsjef

6 Tidsbruk

Det er avsatt 3-4 dager til å vurdere en skole. Skolen får rapporten siste vurderingsdag. I forkant og underveis forbereder vurdererne informasjon, metoder, verktøy og driver informasjonsarbeid og oppsummeringer.

Plan for vurderingsuka:

Kl.	Mandag 30.12.	Tirsdag 1.12.	Onsdag 2.12.	Torsdag 3.12.
08.00	Informasjonsmøte			Arbeid med rapporten
08.40	Møte med rektor og omvisning	Møte med rektor	Møte med rektor	
09.10	Observasjon 1.-4.trinn	Observasjon 8.-10.trinn	Observasjon etter behov	
10.00	Samtale med elever 5.-7.trinn	Samtale med elever 8.-10.trinn	Arbeid med rapport	Rapporten legges fram for rektor
11.25	Lunsj	Lunsj	Lunsj	Lunsj
12.10	Møte med lederteam	Møte med elevråd 8.-10.trinn	Arbeid med rapporten/ observasjoner/ informasjonsøk	Revidering og trykking av rapport
13.30	Observasjon 5.-7. trinn	Observasjon etter behov		
14.50	Samtale med lærerne 1.-4.trinn	Samtale med lærerne 8.-10.trinn		Rapporten legges frem til personalet m.fl
19.00	Foreldremøte			

Framdriftsplan for prosessen:

Tidspunkt	Tiltak	Ansvar
13. april 2015	Informasjon til skolene som skal vurderes	Regionkonsulenten
29. mai 2015	Framdriftsplan sendes skolene	Regionkonsulenten
Innen 25. august	Melde inn tema/problemstilling til regionkonsulenten og vurdererne	Skolene
Innen 25. august	Overlevering av dokumentasjon til vurdererne	Skolene
3. og 4. september	Forberedelse til høstens vurdering. Utarbeidelse av idealbilder m.m	Vurdererne
Uke 37	Kontakt med skolene. Utsending av idealbilde	Vurdererne
Innen fredag i uke 39	Skolene godkjenner idealbildet	Skolene
Uke 40	Sende påstandsskjema til skolene	Vurdererne
Uke 43	Utfylling og returnering av påstandsskjema til vurdererne	Skolene
Uke 44	Utarbeidelse av skjema, intervjuguide, observasjonsskjema m.m	Vurdererne

Uke 44	Skisserer innhold i vurderingsuka. Timeplan sendes skolene	Vurdererne
Uke 49	Vurderingsuke	Skolene
Uke 51	Tilbakemelding til regionkonsulenten om erfaringer med ekstern skolevurdering. Se skjema	Skolene
Se "Oppfølgingsavtale etter ekstern skolevurdering".	Oppfølging etter ekstern skolevurdering, se vedlagte "Oppfølgingsavtale etter ekstern skolevurdering".	Skolene

7 Metoder

Vurderingsområdet og tid til disposisjon virker inn på valg av metode. Vanlige metoder er innhenting av dokumentasjon, påstandsskjema, strukturerte gruppesamtaler, samtale med skolens ledelse/ressurspersoner, møte og observasjoner. All informasjon om skolen speiles opp mot utarbeidet framtidsbilde for vurderingsområdet.

I denne vurderingen er følgende metoder benyttet:

Innhenting av dokumentasjon

Utarbeidelse av kvalitetsmål og tegn på god praksis

Bruk av påstandsskjema

Intervju

Observasjon

8 Tegn på god praksis

Elevperspektivet:

Kvalitetsmål: Elevene skal få, men også selv kunne velge oppgaver, som både utfordrer og gir mulighet til utforskning, alene eller sammen med andre.

Tegn: Elevene samarbeider om oppgaver som gir de mulighet til å bestemme selv hvordan de løser oppgavene.

Hva vi så: Ved Mælan skole er læringspartner innarbeidet som en metode for læring. Elevene ved skolen liker denne måten å jobbe på, og dette bekreftes ved intervju og svar på påstandsskjema. En elev sier følgende i intervju: "Det er artig. Det er variert."

Elevene sier de ganske ofte får bestemme selv hvordan de løser oppgavene, og en måte å gjøre dette på var «stemmegiving». Elevene uttrykker at de motiveres av å samarbeide med de andre i klassen og at de får et økt læringsutbytte av å være med å bestemme hvordan de skal løse oppgaver.

LÆRINGSPARTNER 😊

Mellomtrinnet vil starte opp med læringspartnere etter et inspirerende kurs om temaet rett før jul. Dette kommer vi til å bruke i alle fag og i mange timer i løpet av uka. Elevene bytter læringspartner etter 2 uker.

Hva?

- En du sitter sammen med en viss periode
- En du blir godt kjent med
- En du skal hjelpe
- En du får hjelp av
- En som oppmuntrer deg
- En som er positiv til deg
- En som inspirere
- En som får deg til å gjøre det ytterste

Hvorfor?

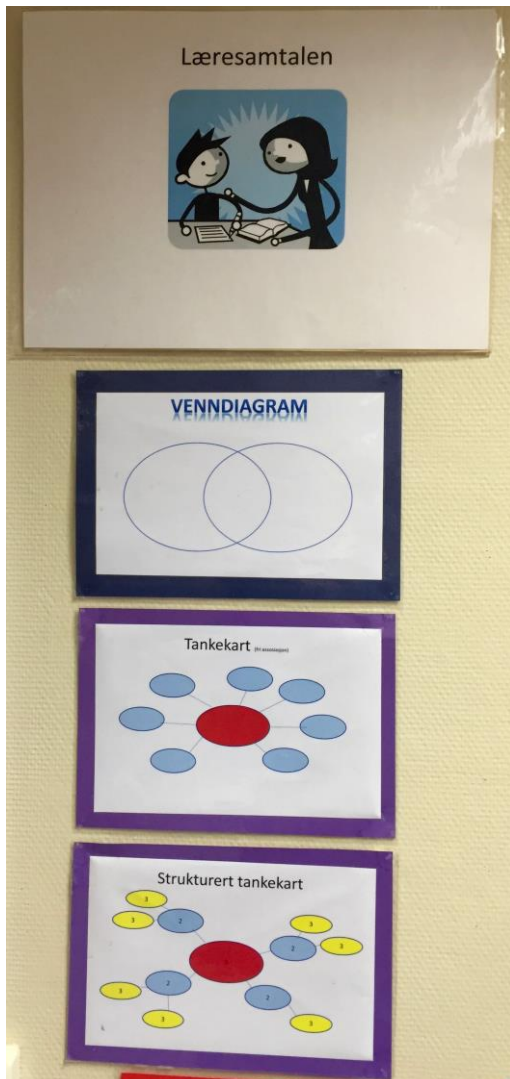
- Det gir eleven tenketid og tid til refleksjon
- Du slipper å være alene om svaret, men man samarbeider
- Aktiviserer ALLE
- Svare etter samtale/diskusjon
- Elevene blir bevisste sin egen kompetanse
- Rettferdig
- Fungerer godt for alle typer elever

Hvordan?

- Læringspartnere skal se på hverandre
- Læringspartnere skal lytte til hverandre
- Læringspartnere skal være positiv
- Læringspartnere skal være hjelpsom

Organisering

- Ny læringspartner trekkes tilfeldig fra boks med ispinner med navn på
- Ispinnene brukes også for å få elever til å være aktiv i samtale i klassen etter diskusjon med læringspartner

Kvalitetsmål: Elevene skal kunne delta i planlegging, gjennomføring og vurdering av opplæringen innenfor rammen av lov og forskrift herunder læreplanverket.

Tegn: Læringsstrategier er framgangsmåter elevene bruker for å organisere egen læring/bestemme hvordan de lærer best.

Hva vi så: En stor del av elever, foreldre og lærere bekrefter at læringsstrategier brukes i undervisningen og av elevene ved skolen. Vi så eksempler på bruk av læringsstrategier i undervisning og som informasjonsplansjer i klasserommene. Under observasjon kunne vi se at læringsstrategier virket naturlig å bruke for elevene i arbeidet de gjorde i timene. Elevene sier at de liker variert undervisning og ønsker «litt av alt» - det vil si varierte metoder for å lære som igjen gir økt læringsutbytte.

Kvalitetsmål:

Alle elever skal ha mulighet og tid til å arbeide med saker knyttet til elevdemokrati og medvirkning i opplæringa. Arbeidet må være godkjent av skolen.

Tegn: Skolen har et aktivt elevråd.

Hva vi så: Ved samtaler med foreldre, ledelse, elever og lærere bekreftes det at elevrådet har en viktig rolle ved Mælan skole. De fleste elevene opplever at elevrådet har medvirkning. Elevrådet selv synes rektor møter dem med respekt og tar dem på alvor.

Foreldreperspektivet:

Kvalitetsmål:

Skolen skal legge til rette for samarbeid med hjemmet og sikre at foreldre får medansvar i skolen.

Tegn: Foreldrene vet at elevmedvirkning også er en viktig del av læringsarbeidet i klasserommet.

Hva vi så: I påstandsskjema og i foreldremøte får vi tydelig bekreftet at foreldrene ved Mælan skole er bevisst på innholdet i - og betydningen av elevmedvirkning for elevenes læring. Dette gir et godt utgangspunkt for samtaler om ulike dimensjoner ved temaet elevmedvirkning hjemme og i møte mellom hjem og skole.

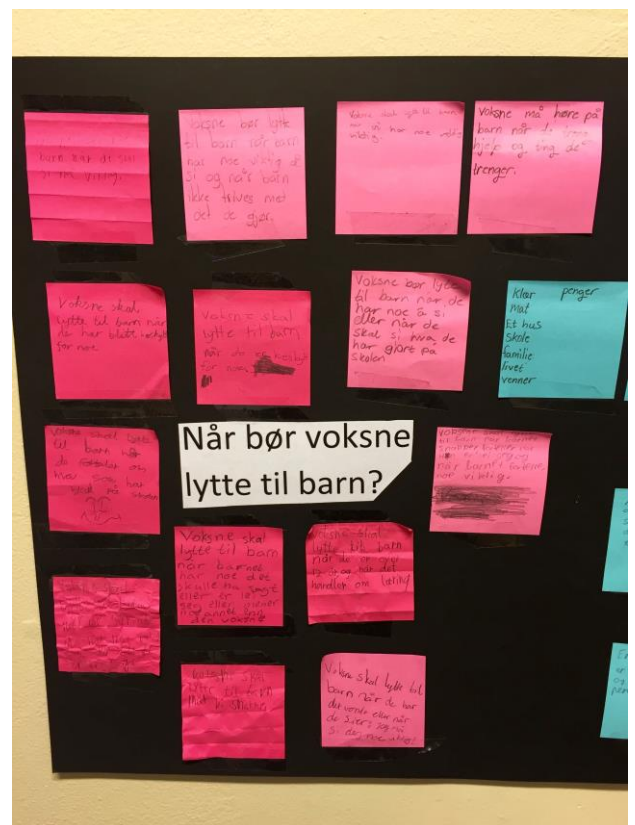
Lærerperspektivet:

Kvalitetsmål: Skolen og lærebedriften skal møte elevene og lærlingene med tillit, respekt og krav og gi de utfordringer som fremmer dannelse og lærelyst. Alle former for diskriminering skal motarbeides.

Tegn: Lærerne hører på elevenes innspill.

Hva vi så: Ved observasjoner kunne vi se elever og lærere i gode dialoger. Elever ble møtt med respekt og lyttet til. Det er et hovedinntrykk at lærerne ved Mælan skole har økt bevisstheten sin angående viktigheten av gode relasjoner til alle elever, som et ledd i økt motivasjon og læringsutbytte. Dette bekreftes i ståstedsanalysen hvor alle lærerne på spørsmålet «lærerne viser interesse for hver enkelt elev» responderer at skolens praksis er tilfredsstillende.

Foreldrene påpeker i foreldremøte at de synes skolen har blitt bedre på å ta ansvar for relasjonsbygging mellom lærer og elev.

Ledelsesperspektivet:

Kvalitetsmål: Alle elever skal ha mulighet og tid til å arbeide med saker knyttet til elevdemokrati og medvirkning i opplæringa. Arbeidet må være godkjent av skolen.

Tegn:

- 1) Ledelsen inkluderer tillitsvalgte elever i alle avgjørelser som angår dem (der de har medbestemmelsesrett).
- 2) Rektor tar elevene på alvor og gir dem reell innflytelse.

Hva vi så: Ledelsen uttrykker stor bevissthet når det gjelder viktigheten av å ta elevene på alvor. Dette bekreftes av elevrådet selv, som i samtale blant annet sier følgende: «Rektor er veldig flink til å høre på oss og er veldig engasjert.» Vi kunne tydelig se at elevene var trygge på skolens ledelse og at dette motiverte dem for vervet de hadde blitt valgt til.

9 Praksis som kan bli bedre

Elevperspektivet:

Kvalitetsmål: Elevene skal kunne delta i planlegging, gjennomføring og vurdering av opplæringen innenfor rammen av lov og forskrift herunder læreplanverket.

Tegn: Læringsstrategier er framgangsmåter elevene bruker for å organisere egen læring/bestemme hvordan de lærer best.

Hva vi så: Skolen er god på innlæring og bruk av læringsstrategier. Når det gjelder å la elevene selv velge jevnlig hvilke strategier de skal bruke, ser vi en ujevn praksis. Mange av lærerne bekrefter dette gjennom påstandsskjema, der de jevnt over svarer at de ikke gjør dette ofte nok. Elevene savner muligheten til selv å styre valgene av metoder for løsning av oppgaver eller innlæring av nytt stoff oftere enn i dag, og sier de lærer bedre når de får større grad av elevmedvirkning på dette området.

Kvalitetsmål: Elevene skal få, men også selv kunne velge oppgaver, som både utfordrer og gir mulighet til utforskning, alene eller sammen med andre. Vurdering og veiledning skal bidra til å styrke deres motivasjon for videre læring.

Tegn: Undervisningen i klasserommet fremmer kreative løsninger/praktisk tilnærming til faget gjennom at eleven av og til selv får bestemme hvordan han/hun vil løse oppgavene.

Hva vi så: Mange av elevene savner mer praktisk tilnærming til fagene enn de opplever på skolen i dag. Det finnes gode eksempler på at enkeltlærere fremmer kreative løsninger/praktisk tilnærming i fagene, men dette er ikke gjort i alle fag eller konsekvent etter en strategi eller plan. Noen av kommentarene fra elevene var:

" Vi bruker svært sjelden praktiske metoder i undervisningen."

" Naturfag bruker vi litt praktisk i forsøk."

" Det eneste praktiske faget vi har på 10. trinn er ALF. "

" Det blir fort kjedelig når det ikke er noen praktiske aktiviteter. Da følger vi ikke så godt med når det blir det samme hele tiden. "

" Jeg tror det blir mer spennende hvis vi for eksempel kan dramatisere det som har skjedd."

" Naturfag er mye mer spennende hvis vi får gjøre forsøk. "

"Vi hadde uteskole før. Vi kunne gjerne hatt en time i uka eller annahver uke."

"Vi gledet oss til uteskolen når vi var yngre. Da hadde vi grønnsakshage. Vi lagde suppe av grønnsakene."

" I første til fjerde fikk vi lov til det mye. Ikke så mye lenger nå."

Lærerne er jevnt over veldig positive til mer praktisk tilnærming til fagene og viser stort engasjement rundt temaet. De påpeker at uteskole burde være en metode å lære på i hele grunnskoletida og sier de skjønner elevenes behov for mer variert undervisning. De nevner planlegging av tverrfaglig undervisning som et krevende felt å få på plass, og de ønsker å få enda flere innspill på hvordan de kan organisere undervisninga bedre med tanke på å øke motivasjonen, kreativiteten og læringsutbyttet for elevene gjennom mer kreativ/praktisk tilnærming til undervisninga. Foreldrene er også tydelig på at skolen kan bli bedre på dette området, spesielt gjelder dette i de fagene som ikke er praktisk-estetiske. Rektor og skolesjef påpeker viktigheten av å se «hele mennesket»; at elevene må oppleve å bli møtt med undervisning som «treffer» alle, dette gjøres best ved variert undervisning og at elevmedvirkning blir en naturlig del av elevenes måte å lære på og lærernes måte å lære bort på. Skolen har et godt utgangspunkt for å lykkes bedre på området enn det de gjør i dag.

Kvalitetsmål: Alle elever skal ha mulighet og tid til å arbeide med saker knyttet til elevdemokrati og medvirkning i opplæringa. Arbeidet må være godkjent av skolen.

Tegn: Elevene i den enkelte klasse har mulighet til å tale sin sak.

Hva vi så: Mælan skole har et engasjert elevråd. De har mange gode refleksjoner rundt hva de kan bidra med for å gjøre det bedre for medelevene på skolen sin. Organiseringen rundt elevrådsmøter og klassemøter har likevel potensiale til å bli bedre. Ledelsen etterspør opplæringen av tillitsvalgte som gjennomføres fra eksternt hold. Denne er ennå ikke gjennomført for de tillitsvalgte elevene. Elevrådet savner også denne opplæringen og sier den må foregå kort tid etter at de er valgt som representanter, og innbefatte opplæring om møteledelse, forberedelse av saker og organisering av klassemøter. Elevrådet savner noe mer oppfølging, selv om de blir møtt med stor respekt og forståelse av skolens ledelse.

Elevene sier at klassemøter må organiseres bedre fra kontaktlærer og at de trenger hjelp til å bli bedre til å skape engasjement i klassene enn de er i dag. Slik det er nå føler de at de jobber med mange viktige saker, men de ønsker å være mer synlig (spesielt innen anti-mobbearbeid) og ha mer status blant elevene på skolen: De sier blant annet:

" Den viktigste jobben til elevrådet er å være elevens stemmer."

" Tror ikke at elevrådet har så høy status. At de (medelevene) ikke vet nok om hva elevrådet gjør. "

Foreldreperspektivet

Kvalitetsmål: Skolen skal i starten av hvert opplæringsår holde et foreldremøte der foreldrene informeres om skolen, innholdet i opplæringa, medvirkningen til foreldrene, rutiner og annet som er relevant for foreldrene.

Tegn: Elevmedvirkning er tema på foreldremøtene.

Hva vi så: Det virker som om det hersker litt usikkerhet omkring informasjon ut til foreldrene om temaet elevmedvirkning. Det kan synes som om det er uklart praksis på om foreldrene får felles informasjon om elevmedvirkning på foreldremøtene, og det er ikke alle foreldrene som vet hvilke styrker deres barn har innen området. Foreldrene ønsker at skolen definerer innholdet i vanskelige begrep, slik at de kan forstå hva de «egentlig» betyr. Begrepet "motivasjonsstrategi" ble introdusert av foreldregruppa på foreldremøtet. Med dette begrepet ønsket foreldrene å beskrive et ønske om at skolen kommuniserer en bevissthet om og en felles forståelse for hvilke motivasjonsstrategier skolen bruker for å skape engasjement og interesse for læring i elevgruppene.

Foreldrene på sin side ønsker å bli flinkere til å være oppmerksom på oppgaver på ukeplanen/arbeidsplanene som fremmer elevmedvirkning og ønsker at de skal bli gode på å henvende seg til skolen om de er usikre på hva ting betyr.

Lærerperspektivet:

Kvalitetsmål: Elevene skal kunne delta i planlegging, gjennomføring og vurdering av opplæringa innenfor rammen av lov og forskrift, medregnet læreplanverket.

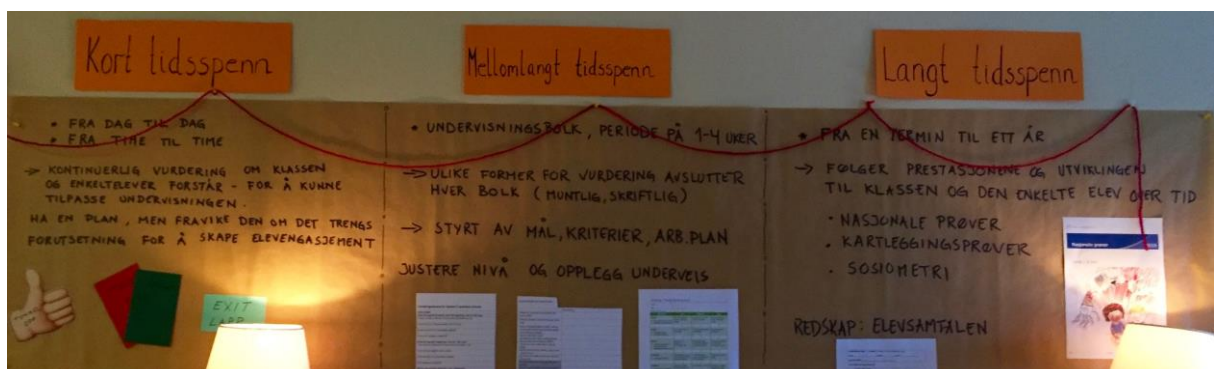

Tegn: Det blir jevnlig gjennomført undervisningsevaluering der læreren og elevene sammen vurderer og forbedrer opplæringen i fag, samt reflekterer over hva som skaper god læring.

Hva vi så: I påstandsskjema sier lærerne at de ikke er gode nok på dette. Hvordan lærer elevene best, hva kan bli bedre i undervisningssituasjonen, hvilke metoder brukes og når brukes de? Hva fremmer økt læringsutbytte? Hva fremmer økt elevmedvirkning? Dette er spørsmål de for sjelden drøfter med elevene. Elevene ønsker å få mulighet til å gi innspill til lærerne sine om dette mer enn det gjøres i dag. De ønsker å komme med forslag til hvordan undervisningen kan legges opp, og de ønsker å være med på å bestemme hvilke produkter som skal lages.

Ledelsesperspektivet:

Kvalitetsmål: Skolen og lærebedriften skal være lærende organisasjoner og legge til rette for at lærerne kan lære av hverandre gjennom samarbeid om planlegging, gjennomføring og vurdering av opplæringen. Lærere og instruktører skal også kunne oppdatere og fornye sin faglige og pedagogiske kompetanse blant annet gjennom kompetanseutvikling, herunder deltakelse i utviklingsarbeid.

Tegn: Skolen evaluerer jevnlig sin praksis på området elevmedvirkning.

Hva vi så: Skolen tar opp resultatene på elevundersøkelsen når denne kommer og samtaler om resultatene. Rektor er klar på at skolen trenger enda mer systematisk arbeid med skolebasert vurdering og en plan med milepæler og fokusområder for å følge opp utviklingsarbeid innen temaet over tid. Dette bekreftes av lærerne som sier at elevundersøkelsen tas opp, men at den som selvstendig vurderings- og utviklingsverktøy ikke har en naturlig plass i utviklingsarbeidet i løpet av året.

10 Ideer til videre arbeid med utviklingsområdene

Vi har gjennom observasjon, samtaler med elever, lærere og foreldre, og analyse av påstandsskjema og ståstedsanalyse sett mange tegn på god praksis når det gjelder elevmedvirkning. Da dette er et tema med mange dimensjoner, krever det at skolen fortsetter å utvikle sin gode praksis, samtidig som de ansatte søker etter å utvide sin kompetanse for å legge til rette for at elevene opplever en mer kreativ og motiverende lærings situasjon ved Mælan skole. Slik vil også visjonen om økt læringsutbytte kunne realiseres. Vi har valgt å løfte frem noen områder vi ser kan bidra til en videreutvikling av arbeidet med å legge til rette for økt elevmedvirkning:

1. FELLES FORSTÅELSE

Personalet bør bruke tid på å skape en tydeligere felles forståelse av hva elevmedvirkning skal innebære ved Mælan skole. Dette bør kunne ut i en tydelig beskrivelse av et verdsett knyttet til elevmedvirkning samt tilhørende kriterier for god praksis. I denne prosessen bør skolen ha et vidt perspektiv på elevmedvirkning, ikke bare som en metode i læringsprosessene, men også inkludere hvilken betydning dette har for skolens felles definerte elevsyn og syn på elevers læring. Rektor må i tillegg sikre at elevmedvirkning er et fast tema på foreldremøter minst en gang i året, for å sikre en felles forståelse mellom hjem og skole når det gjelder hva elevmedvirkning betyr i praksis på Mælan skole.

2. RELASJONSKOMPETANSE

En videreutvikling av lærernes relasjonskompetanse bør være en del av utviklingsarbeidet når det gjelder elevmedvirkning. Kollegaobservasjon/veiledning er en mulig arbeidsform som lærergruppa kan bruke for å videreutvikle skolens samlede relasjonskompetanse.

3. ELEVAKTIVITET I FOKUS

Lærerne bør søke mest mulig elevaktivitet i undervisningen. Dette krever en høy bevissthet når det gjelder både "små" og "store" læringsaktiviteter i undervisningen. Elevmedvirkning må bli en naturlig og integrert del av alle typer aktiviteter i klasserommet. Skolen bør fokusere på metodeutvikling og deling av gode eksempler på elevmedvirkning i utviklingstid. Læringspartner som verktøy virker godt innarbeidet hos både elever og lærere, og kan med fordel anvendes i enda større grad i undervisningen. Elevene er opptatt av å få mulighet til å samarbeide med alle i klassen. Dette ser vi på som et svært positivt signal med tanke på et inkluderende læringsmiljø, og lærerne bør vurdere å innføre et annet system for inndeling i par for å ivareta elevenes ønske.

Andre muligheter for økt elevaktivitet kan være;

- uteskole
- storyline
- anvende ressurser i nærmiljøet; nærmiljøet inn i skolen, skolen ut i nærmiljøet
- hente frem tverrfaglige aktivitetsdager skolen har hatt gode erfaringer med, men "lagt på is"

For at lærerne skal ha mulighet til å legge til rette for praktisk og variert undervisning er det avgjørende at:

- ledelsen setter av utviklingstid til planlegging av tverrfaglige læringsprosesser
- skoleeier legger til rette for at det finnes ressurser til innkjøp av utstyr, materialer etc.

4. ELEVDEMOKRATI I PRAKSIS

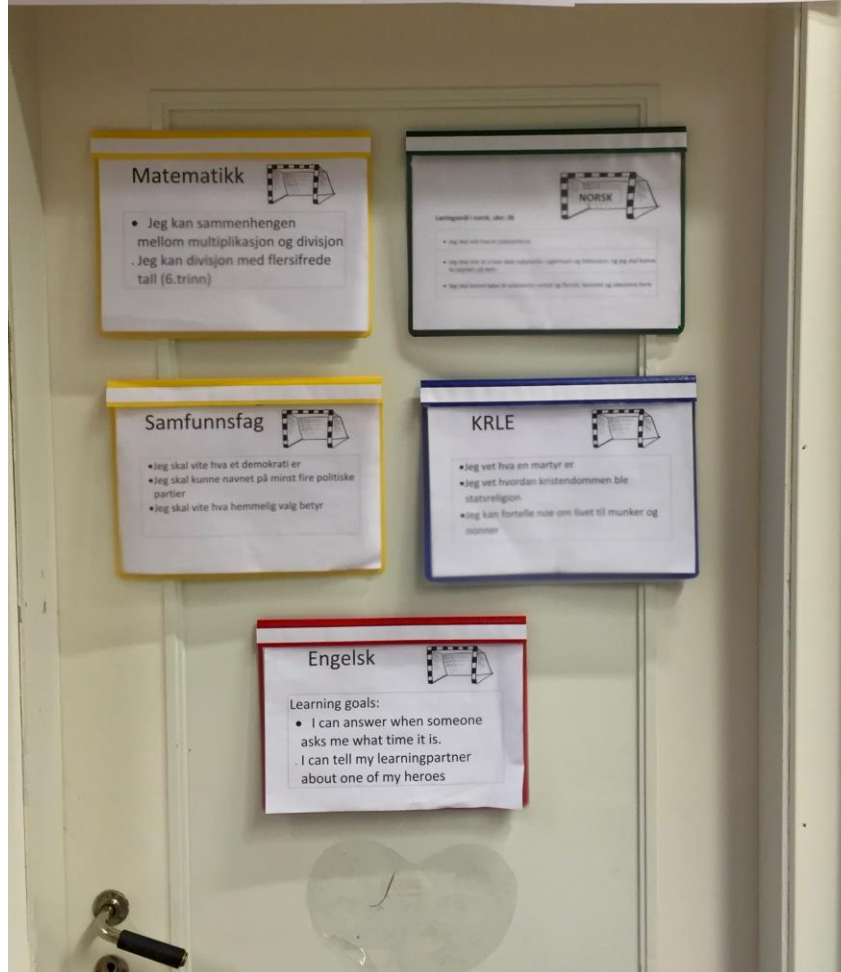
Elevrådet ved Mælan skole virker svært motiverte for å gjøre en forskjell på vegne av alle elevenes stemmer. For at de tillitsvalgte skal ha mulighet til å gjøre en best mulig jobb ser vi at skolen bør fokusere på følgende:

- Det bør etableres en tydelig plan for kommunikasjonsprosessene mellom klasseråd, elevråd og ungdomsråd, slik at de tillitsvalgte elevene i større grad vil kunne fungere som gode bindeledd mellom de ulike organene.
- Det må organiseres slik at ressurslærer for elevrådet er tilstede i alle elevrådsmøtene, også på styremøter. Rektor og ressurslærer må bidra til at elevrådsmedlemmene får den opplæringen de trenger for å gjennomføre strukturerte møter. I tillegg er det viktig at elevrådet får den bistand de trenger når det gjelder kommunikasjon med aktører utenfor skolen og ved gjennomføring av arrangementer etc.

5. LEKSER

I samtaler med elevene kommer det frem mange meninger om bruk av lekser ved Mælan skole. Debatten om lekser er noe vi stadig ser i det nasjonale mediebildet, og er ikke en unik problemstilling ved denne skolen. Ettersom et stort flertall av elevene i samtaler med oss uttrykker at de har for mye lekser og for lite fritid, og at dette inntrykket nyanseres i samtaler med lærerne, anbefaler vi at temaet lekser løftes opp i elevsamtaler, lærernes utviklingstid og i SU. Lekser kan spille en stor rolle for elevenes motivasjon i egen læringsprosess, både i positiv og negativ retning.

Dette jobber vi med:

11 Rapportering til skoleeier

Skoleeier, oppvekstansvarlig, rådmann, skolens personale, elevråd og FAU er representert når rapporten legges frem. Rapporten sendes umiddelbart skolefaglig ansvarlig. Rektor presenterer rapporten for politikerne i hovedutvalg for oppvekst med oppvekstansvarlig i kommunen til stede.

Innen 6 måneder etter at skolevurderingen har funnet sted, setter rektor opp en prioritert plan for forbedringstiltak. Rektor presenterer plan for forbedringstiltak på rektormøte og for skoleeier innen 6 måneder. Planen iverksettes på skolen innen 6 måneder.

Innen ett år foretas en skriftlig evaluering av tiltakene. Evalueringen presenteres for skoleeier.

Tilbakemelding på arbeidet med utfordringene i vurderingsrapporten skjer som del av tilstandsrapporten/årsmeldinga hvert år til skoleeier.

12 Vedlegg

TRINN:

PÅSTANDSSKJEMA FOR ELEVER

<u>Nr.</u>	<u>Påstand</u>	<u>Helt enig</u>	<u>Litt enig</u>	<u>Uenig</u>	<u>Vet ikke</u>
1	Jeg får av og til lov til å være med å sette mine egne læringsmål				
2	Jeg får av og til lov til å være med å bestemme hvordan vi skal lære.				
3	Lærerne har snakket med oss om hvordan vi kan få lov til å være med å bestemme hvordan vi skal nå målene				
4	Vi får av og til lov å samarbeide om hvordan vi skal lære i klasserommet				
5	Vi bruker forskjellige læringsstrategier for å lære				
6	Vi får lov til å bruke praktiske metoder for å lære				
7	Jeg får lov til å vurdere hvordan jeg selv har arbeidet og lært.				
8	Jeg vet at skolen har mål				

	for entreprenørskapsarbeidet				
9	Skolen har et aktivt elevråd				
1 0	Alle elevene på skolen har mulighet til å si sin mening om det som skjer på skolen				
1 1	Elevene i den enkelte klasse har mulighet til å tale sin sak				
1 2	Elevrådet blir valgt i et demokratisk valg				
1 3	Elevrådet er engasjert				
1 4	Elevrådet ved skolen vår snakker elevenes sak				
1 5	Jeg vet hva samarbeids- utvalget og skolemiljø- utvalget er.				
1 6	Opplæringen i faget Utdanningsvalg gir elevene mulighet til å reflektere over egne utdannings- og karrierevalg gjennom å øke bevisstheten om egne interesser, holdninger og verdier				

PÅSTANDSSKJEMA FOR FORELDRENE

TRINN:

<u>Nr.</u>	<u>Påstand</u>	<u>Enig</u>	<u>Litt enig</u>	<u>Uenig</u>	<u>Vet ikke</u>
1	Vi vet hva skolemiljøutvalget og samarbeidsutvalget er.				
2	Vi vet at elevmedvirkning er viktig for læringsarbeidet i klasserommet.				
3	Elevmedvirkning er tema på foreldremøtene				
4	Vi kjenner til vårt barns styrker innen temaet elevmedvirkning og følger opp elevenes utvikling på området.				
5	Elevene får av og til lov til å være med å sette egne læringsmål				
6	Elevene får av og til lov til å være med å bestemme hvordan de skal lære.				
7	Lærerne har snakke med elevene om hvordan de kan få lov til å være med å påvirke hvordan de skal nå målene				
8	Elevene får lov å samarbeide om hvordan de skal lære i klasserommet				
9	Elevene bruker forskjellige læringsstrategier for å lære				

1 0	Elevene får lov til å bruke praktiske metoder for å lære				
1 1	Elevene får lov til å vurdere hvordan de selv har arbeidet og lært.				
1 2	Vi vet at skolen har mål for entreprenørskapsarbeidet				
1 3	Skolen har et aktivt elevråd				
1 4	Alle elevene på skolen har mulighet til å si sin mening om det som skjer på skolen				
1 5	Elevene i den enkelte klasse har mulighet til å tale sin sak				
1 6	Elevrådet blir valgt i et demokratisk valg				
1 7	Elevrådet er engasjert				
1 8	Elevrådet ved skolen snakker elevenes sak				

PÅSTANDSSKJEMA FOR LÆRERE

<u>Nr</u>	<u>Påstand</u>	<u>Enig</u>	<u>Litt enig</u>	<u>Uenig</u>	<u>Vet ikke</u>
1	Skolemiljøutvalget og samarbeidsutvalget er kjent blant elever, ansatte og foresatte				
2	Foreldrene vet at elevmedvirkning også er en viktig del av læringsarbeidet i klasserommet				
3	Elevmedvirkning er tema på foreldremøtene				
4	Lærerne gir elevene mulighet til å være med å påvirke hvilke undervisningsmetoder som brukes				
5	Det blir jevnlig gjennomført undervisningsevaluering der læreren og elevene sammen vurderer og forbedrer opplæringen i fag, samt reflekterer over hva som skaper god læring.				
6	Jeg hører på elevenes innspill				
7	Jeg lærer elevene å bruke forskjellige læringsstrategier				
8	Jeg legger til rette for at elevene jevnlig kan velge hvilken strategi de vil bruke				
9	Jeg bruker tilpasset opplæring som et ledd i økt elevmedvirkning				
10	Jeg fremmer kreativitet og motivasjon gjennom å gi elevene mulighet til å delta aktivt i undervisningssituasjonen i klasserommet				
11	Jeg gir eleven muligheten til å være kreativ i faget utfra at elevene selv kan være med og bestemme arbeidsmetode for å nå læringsmålene				

1 2	Kontaktlærerne ved skolen vår legger til rette for klassemøter / læring om demokrati og valg i klassen				
1 3	Ledelsen inkluderer tillitsvalgte elever i alle avgjørelser som angår dem (der de har medbestemmelsesrett)				
1 4	Rektor tar elevene på alvor og gir dem reell innflytelse				
1 5	Utvalgene jobber med saker som er relevante for elevene, og utvalgene har reell innflytelse i skolen.				
1 6	Utvalgene ved skolen har reell innflytelse i skolen				
1 7	Skolen har en felles forståelse av hva som ligger i begrepet elevmedvirkning				
1 8	Skolen evaluerer jevnlig sin praksis på området elevmedvirkning				
1 9	Skolen har et system for å følge opp elevundersøkelsen iht til temaet elevmedvirkning				